

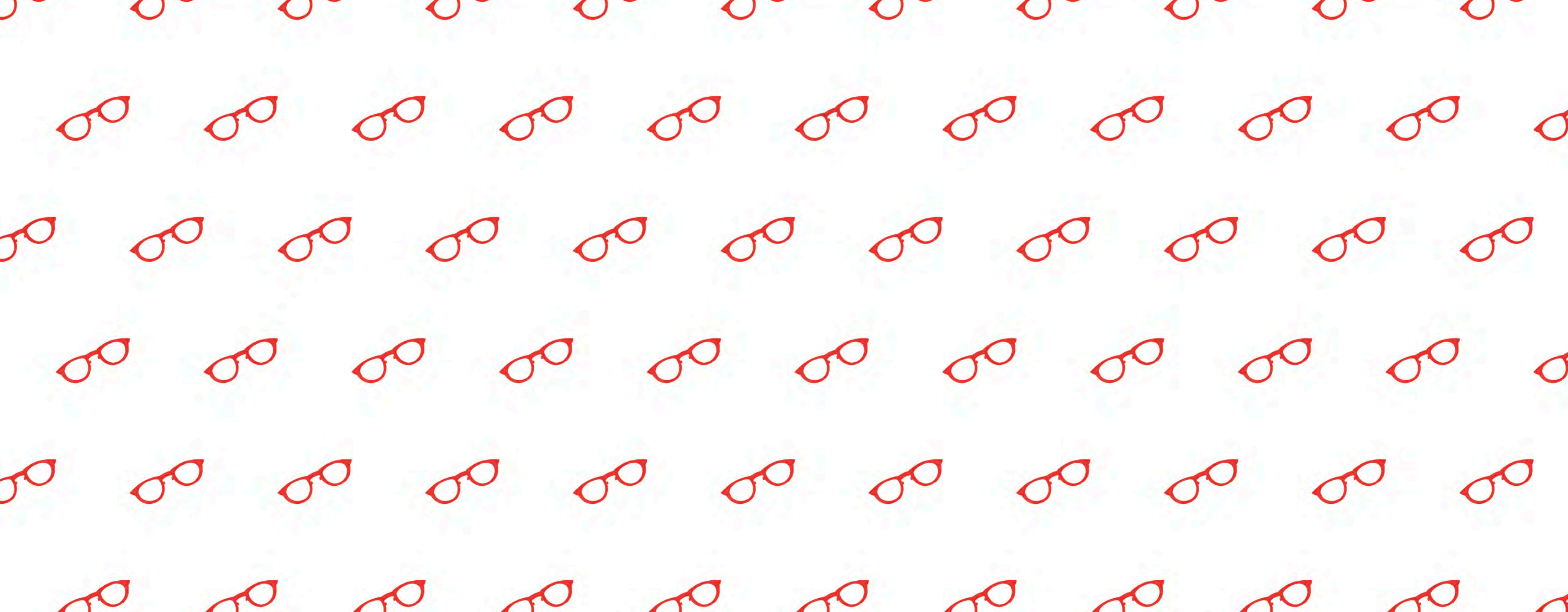
EL món rar DE MERMEL

Contes per abordar les diversitats i dissidències en infantil i primària



Melani Penna Tosso • Mercedes Sánchez Sáinz • Belén de la Rosa Rodríguez

Il·lustracions d'Ana Moyano Cano





EL món rar DE MERMEL

© 2020, del text: Polvorilla (Melani Penna Tosso), Rochi (Mercedes Sánchez Sáinz), Bol (Belén de la Rosa Rodríguez).

© 2020, de les il·lustracions: Ana Moyano Cano.

© 2020, d'aquesta edició: Federació d'Ensenyament de CCOO.

Primera edició: maig de 2020.

Disseny i maquetació: Ana Moyano Cano.

Traducció: Toni Montes Barbarroja

Impressió i enquadernació: Eujoa Artes Gráficas.

Imprès en Espanya.

ISBN: 978-84-09-17568-0

Dipòsit legal: M-12913-2020

No es permet la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni la seva transmissió en qualsevol forma o per qualsevol mitjà, sense el permís previ i per escrit dels titulars del copyright. La infracció dels drets esmentats pot ser constitutiva de delictes contra la propietat intel·lectual.



AGRAÏMENTS

A Eva Sánchez Mateos i Sara Sánchez Mateos, per dir quins d'aquests contes eren els seus preferits.

A Soledad Trujillo Barbadillo i Yera Moreno Sainz-Ezquerria per les seves crítiques sempre constructives.

A les famílies: com la de Gemma Romero Diéguez, que li ha contat els contes a Abril i Leo.

En el principi dels contes...

Els *Contes rars* que tens a les teves mans pretenen ser una eina per a educar en la llibertat de ser. L'objectiu primordial és establir un fil conductor entre les diferències individuals i col·lectives per a manifestar les realitats de totes les persones que existeixen a l'escola i a les què generalment s'invisibilitza.

Des de la Federació d'Ensenyament de CCOO, portem molts anys apostant per una educació lliure d'estereotips sexistes, LGTBIfòbics, capacitistes, racistes, classistes i hegemònics, amb una mirada interseccional i amb l'objectiu d'ajudar a construir una escola d'acord amb les necessitats del conjunt de l'alumnat. No podem perdre de vista la intenció de caminar cap a un món més sostenible i més visible.

Des de la il·lusió i la força col·lectiva i individual, aspirem, en definitiva, a una escola que brilli i sorprengui com la purpurina.

A nivell metodològic, aquests *Contes rars* formen part d'un projecte pedagògic més ampli. *El món rar de Mermel*, que conté propostes didàctiques per a aplicar a l'aula i amb les famílies. Pots accedir a aquests materials a través de la web de la Federació d'Ensenyament de CCOO (fe.ccoo.es).

EL món rar DE MERMEL

Contes per abordar les diversitats i dissidències en infantil i primària



Polvorilla, Rochi, Bol

Il·lustracions d'Ana Moyano Cano

EL món rar DE MERMEL

En el principi dels contes,
Mermel no tenia pèl, ni forma de cos, ni color de pell, ni mida definida.
En el principi dels contes, Mermel no tenia, només era.
Fins que un dia va decidir inventar-se.

Primer va decidir tenir el cabell arrissat.
Moltes persones li cridaven:
—Cabell bucle! Fregall! Ton pare agafa el teu cabell per escurar les paelles?
Altres persones li deien que amb aquest cabell molava més.
Aleshores Mermel, que era valent, decidí deixar-se el cabell arrissat, perquè el veia semblant a les ones de la mar i pensava que sobre ell era molt divertit caminar.



Després decidí portar ulleres.

Moltes persones li cridaven:

—Quatre ulls, llosc! En ta casa no necessiteu sotagots tenint les teves ulleres, no?

Altres persones volien veure a través de les seves ulleres perquè es veia diferent i deien que tot semblava molt més interessant.

Aleshores Mermel, que ho tenia pensat, va decidir portar ulleres perquè així el vent no molestava als seus ulls quan anava en bici i veia millor els somriures de la gent.

Més tard decidí tenir un cos gros.

Moltes persones li cridaven:

—Rodanxó, culgròs, que no pots bellugar-te bé de tant que peses!

Altres persones asseguraven que es mantindria amb solidesa davant d'un vendaval i que suraria entre les ones de la mar.

Aleshores Mermel, que no tenia dubtes, va decidir no passar fred en hivern i estimar molt el seu cos.



Seguidament decidí tenir la pell obscura.

Moltes persones li cridaven:

—Caca pudent, drap brut!

Altres persones asseguraven que la seva pell era tan càlida com un capvespre.

Aleshores Mermel, que ho havia decidit, va voler tenir la pell fosca,

per a que **ningú esborrés la seva història.**

Finalment, Mermel deicidí no ser xiquet ni xiqueta.

Moltes persones li cridaven:

—Gallimarsot, marieta; tu què ets un noi o una noia?

Altres persones asseguraven que tindria llibertat per ser qui era.

Aleshores Mermel, que ho tenia requetedecidit, va a aconseguir **no ser nen ni nena**

i jugar al que li vingués de gust sense que ningú li digués el que havia de fer:

anar amb falda quan tingués calor i amb pantaló quan volgués jugar,

posar-se agulles de ganxo als cabells o corbata al coll en situacions elegants,


i sobretot, ser qui volia ser.

Així, Mermel ja tenia i ja era.

Aleshores Mermel, feliç, va sortir a cercar amistats i una família.

Aquí comença la seva aventura.





El poble al què arriba Mermel
és un poble especial,
conviuen gents de totes les edats
i en ell totes les persones manen per igual.

Cada família viu on vol,
en edificis, cases i barraques,
tot el món té un trespol.

I cadascun vist a la seva manera,
siga estiu, tardor, hivern o primavera,
amb ponxos, kaftans, falde i pantalons,
tots brodat amb moltíssims colors.

En el poble de Mermel mengen molt variat,
planten les seves llavors i també van al mercat.
I, per a algun lloc arribar,
poden anar per riu, terra, aire o mar.

En el poble de Mermel, quan celebren les seves festes,
ballen, canten i també fan becaines.
I és que, en aquest poble, totes les persones poden entrar.
Colors, mides i formes són variats en aquesta part.



Quan Mermel arriba a aquest lloc tan especial, hi ha una casa lliure,
però per a entrar a viure necessita superar una prova.
Consisteix en trobar la clau que obri la porta.
Mermel sap que no pot aconseguir-la sense ajuda.
S'adreça a un grup de sis persones de la seva edat.

Segons s'acosta, escolta la seva conversa:

—Estic fart de que, per tenir síndrome de Down, la gent pensi
que haig d'estar tota l'estona content! —diu Polchi.

—A mi tot el món em demana que canti alguna cosa perquè soc gitana,
com si jo sabés cantar!

—Tens raó, Fer —comenta Kriscar—, com soc cega a mi m'agafen
de la mà per a creuar el carrer, encara que no ho hagi demanat.

—Hola!—interromp Mermel—, com us dieu?

Polchi, Piga, Mebe, Kriscar, Pitu i Fer contesten.

—Jo soc Mermel, acabo d'arribar a aquest poble i vull viure en aquella casa,
però haig de trobar la clau. M'ajudeu?



—Pitu, pots anar ràpidament a cercar la clau? —diu Mermel.
—Cap problema! Pugeu a la meva cadira de rodes i arribarem enseguida.
Kriscar crida: Estic escoltant el dringar de la clau!
Sembla que un ocell li està pegant amb el seu bec!
—Allà la veig —diu Mebe en llengua de signes—,
hi ha un espurneig dintre del còp d'aquest arbre!
—Anem Mermel —exclama Piga—, no et quedis enrere!
I Mermel, corrent cap a l'arbre, diu: Anem a grimpar a l'arbre
abans que l'ocell se l'emporte.
—Tranquil·litat! hem pujat a l'arbre amb les vostres indicacions
i tenim la clau —riden Polchi i Fer, amb molta emoció,
amb la clau en la mà.

Mermel pensa: M'encanta aquesta colla. A l'ésser tan diferents
podem treballar col·lectivament i fer un munt de coses.



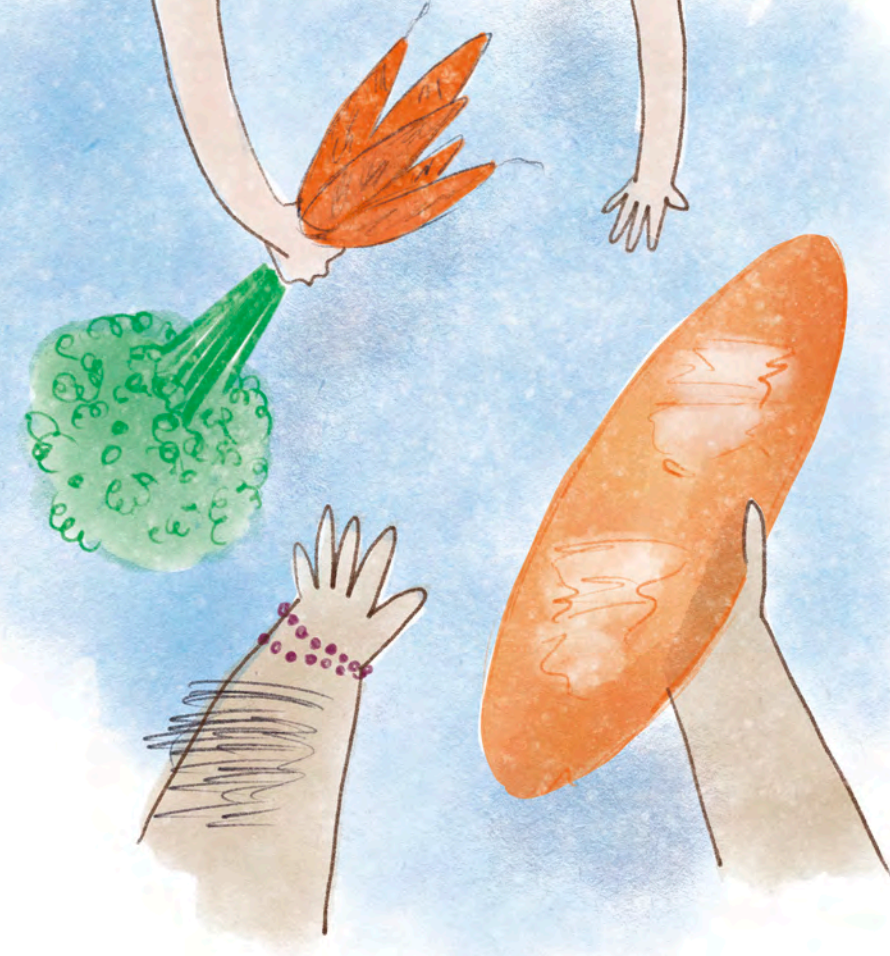
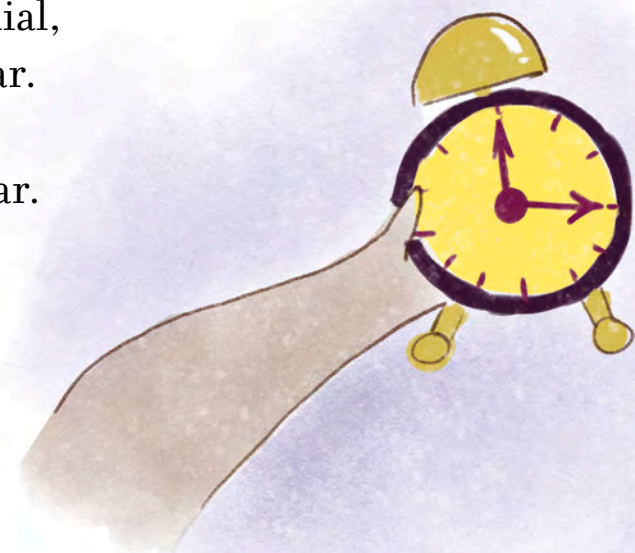


Baratant

Els dimecres en el poble és un dia genial,
és el dia del bescanvi i ningú vol faltar.

La ferrera porta coses de metall,
les fon i qualsevol objecte et pot donar.

El forner porta pans i pastissos,
l'hortolana, verdures,
tot junt és un plaer.



Si en aquesta barata alguna cosa vols canviar,
mai diners podràs donar.
Cantaràs, faràs massatges, abraçades o donaràs
vestidures, i a canvi t'emportaràs
el que necessites utilitzar.
Així Mermel la seva llar va poder moblar,
oferint les seves habilitats per a baratar.

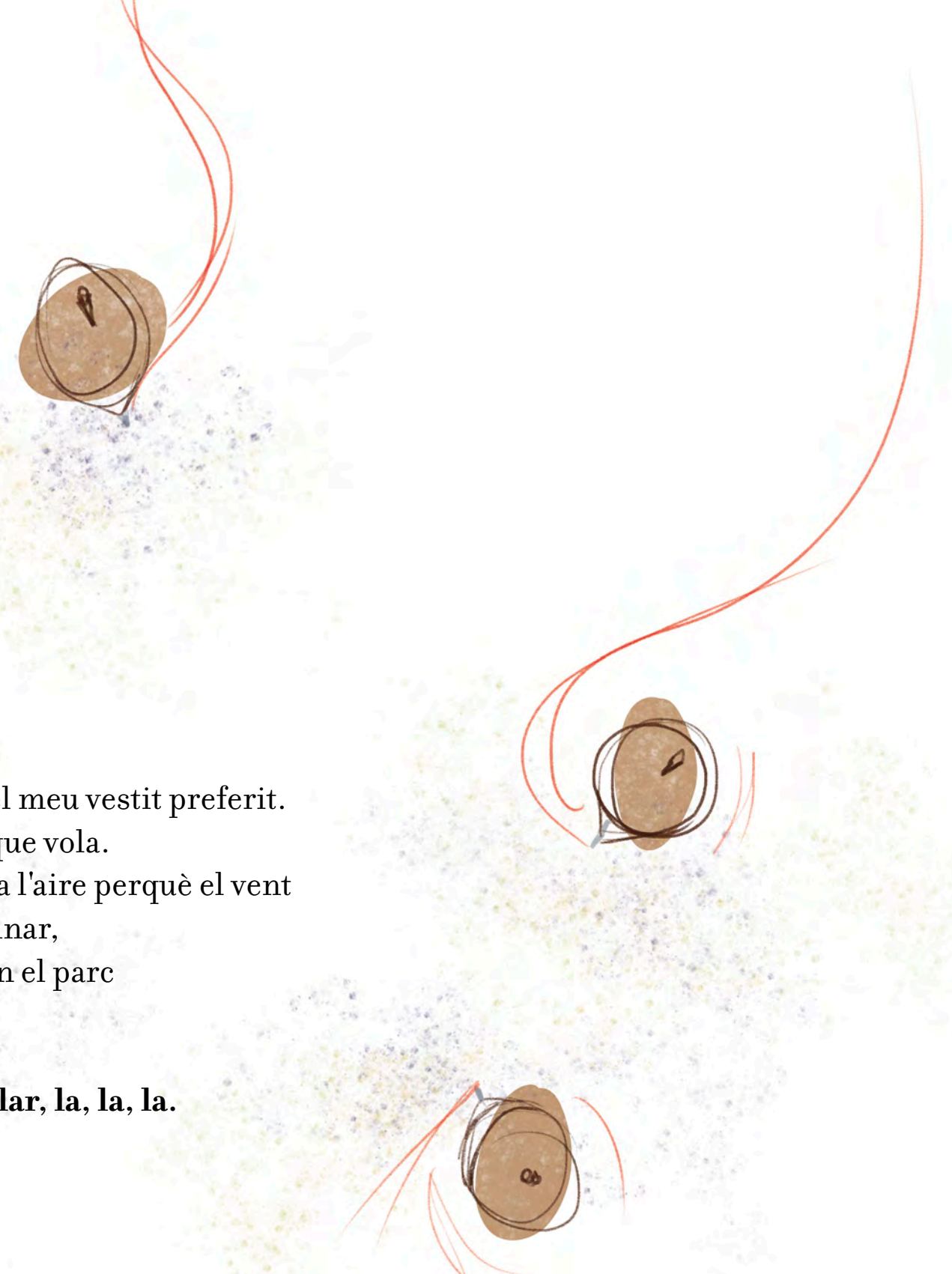
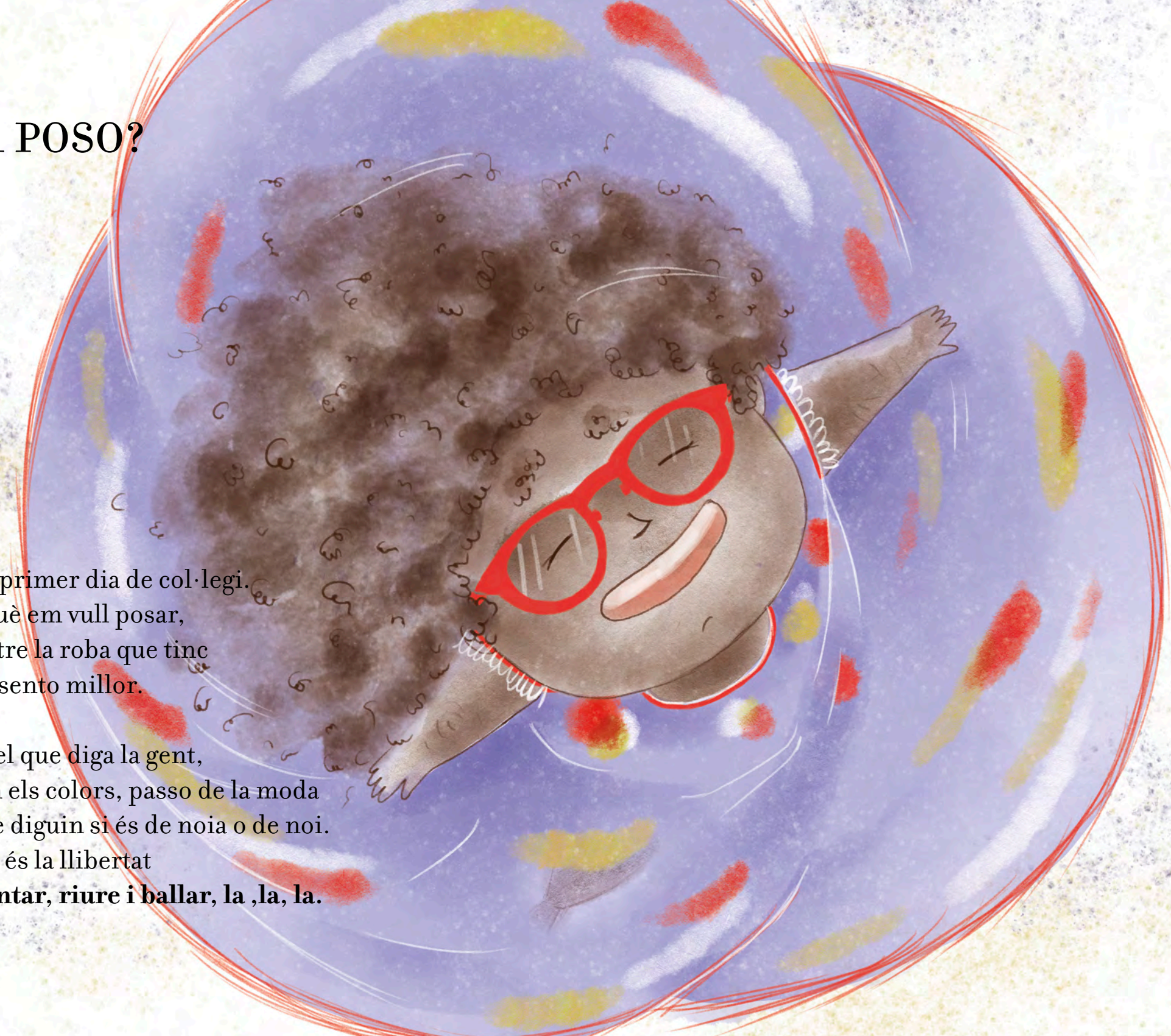
què em poso?

Avui és el meu primer dia de col·legi.
No sé ben bé què em vull posar,
vaig a veure entre la roba que tinc
amb quina em sento millor.

No m'importa el que diga la gent,
no m'importen els colors, passo de la moda
i tant em fa que diguin si és de noia o de noi.
El que importa és la llibertat
per a jugar, cantar, riure i ballar, la ,la, la.

Comence per posar-me el meu vestit preferit.
Quan faig voltes sembla que vola.
M'agrada portar els peus a l'aire perquè el vent
em fa pessigolles en caminar,
però penso que al jugar en el parc
puc sentir incomoditat.

Jugar, cantar, riure i ballar, la, la, la.



Em provo ara uns pantalons texans
una samarreta i una gorra.
És un pantaló una mica caigut
i la samarreta és blava i ampla.
Em sembla molt còmode per jugar,
però és una mica avorrit.

Jugar, cantar, riure, ballar, la, la, la!

Crec que ja ho tinc! Aquestes botes morades que tenia
i encara no he estrenat, juntament amb els pantalons que vaig canviar
en la barata i una samarreta de colors sense mànigues.

Em serveixen per a jugar, cantar, riure i ballar, la, la, la!

Compleix tot el que vull,
són colors alegres i sento comoditat per a jugar...
Què més puc demanar el primer dia de classe?



AL PATI

El pati del meu col·le
és un pati singular,
té una pista de ball
i al parxís podem jugar.

Hi ha una part buida per a córrer i córrer,
una altra on verdures podem recollir.

Totes les persones podem divertir-nos,
parlar, jugar i, **sobretot, riure'ns.**

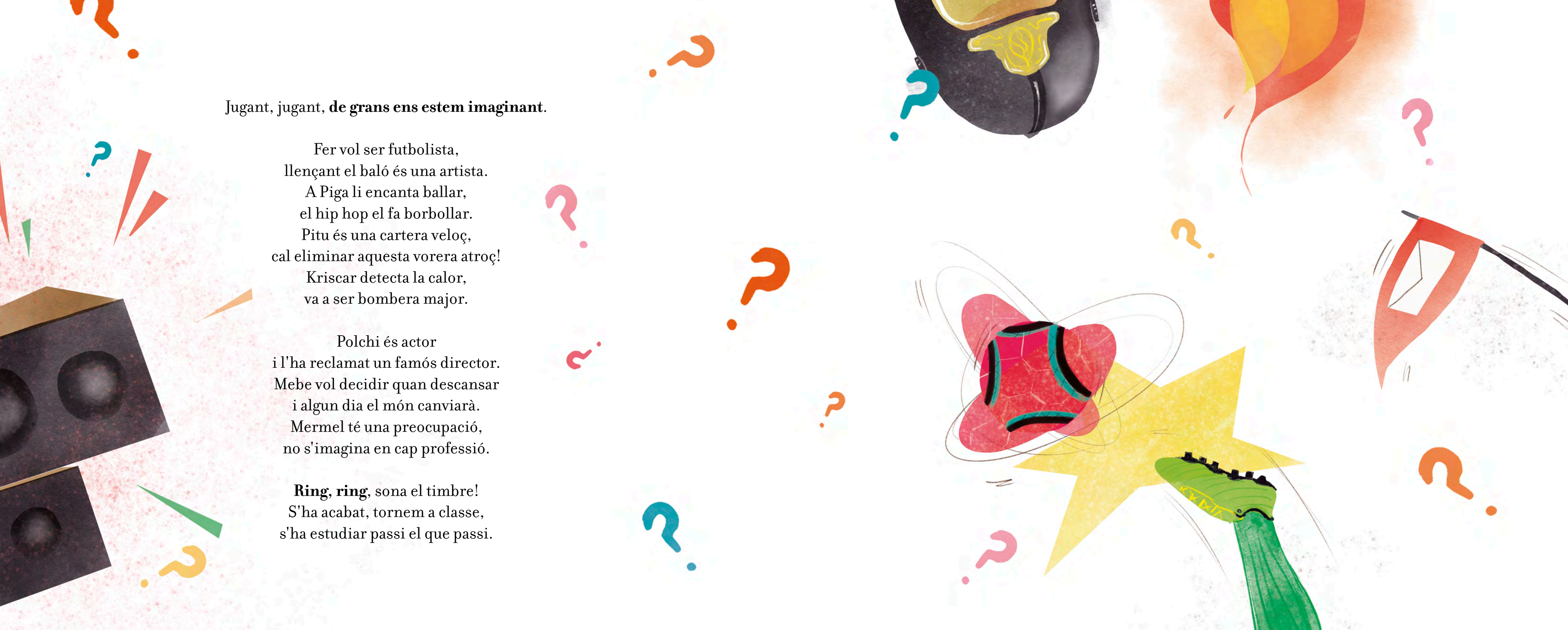


Jugant, jugant, **de grans ens estem imaginant.**

Fer vol ser futbolista,
llençant el baló és una artista.
A Piga li encanta ballar,
el hip hop el fa borbollar.
Pitu és una cartera veloç,
cal eliminar aquesta vorera atroç!
Kriscar detecta la calor,
va a ser bombera major.

Polchi és actor
i l'ha reclamat un famós director.
Mebe vol decidir quan descansar
i algun dia el món canviarà.
Mermel té una preocupació,
no s'imagina en cap professió.

Ring, ring, sona el timbre!
S'ha acabat, tornem a classe,
s'ha estudiar passi el que passi.



Només anem a jugar



Avui és el meu aniversari.
Alguna cosa em regalaran?
Quins nervis tinc!
No sé què em portaran.

Polchi porta un baló,
juguem a tirar-lo.
M'agrada molt!

Piga porta una nina,
i li donem a menjar
per a que creixi molt
i de major tot el que vulgui pugui ser.

Pitu porta un patí,
em deixa agafar-me a la seva cadira
i arribem fins al final.



Mebe porta unes agulles de ganxo
ens les posen al cap i...
quines pessigolles en fa això.

Fer porta uns guixos,
dibuixem un parxís
i riem com els pinxos.

Però el regal que més m'agradà
fou el què inventàrem.
Voleu saber què passà?
No gastàrem els diners i gaudirem.

ENDEVINA, ENDEVINALLA

Quan van sortir del col·le van decidir anar a jugar al bosc rar, però per a poder entrar havien de resoldre, almenys, la meitat d'aquestes endevinalles...



Tenim forma de cargols de mar
que no es poden tancar.
Estem prop dels ulls
i la cera ens has de netejar.

Què tens en l'entreuix
que l'has de netejar
per a què no et piqui mai
i què mai faci pudor?

Pot ser curt o llarg,
rapat tot ell o rapat d'un costat.
Llis com una taula, ondulat o arrissat.
Cap amunt, cap avall,
groc, vermell o marró.

1: Orelles 2: Genitals, vulva, penis 3: Pel



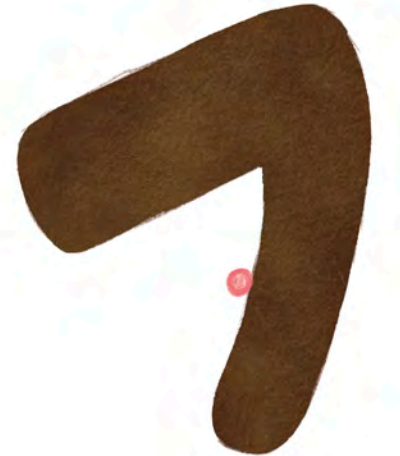
Dintre, fora o entremig,
creix, decreix, però no fa por.
Si te'l vols tocar,
res dolent et va a passar,
amb mans netes i cura
és el que has de pensar.

Partit per la meitat,
Molt net ha d'estar,
l'esquena acaba en ell
i encara que et gires no el veus.
Però si el deixes parlar,
una tempesta començarà.

Em surten en la barba i en el bigoti,
en les cames i en els braços.
Em surten per aquí, em surten per allà,
pelets a la mar, no me'ls vull llevar.

Soc un punt petitó
molt a prop del cor,
puc créixer una mica
i amb el fred em poso duret.

4: Clitoris, gland, genitals intersexuals 5: Cul 6: Borrissol 7: Mugró, mugrons



CUIDAR CUIDANT-NOS

La primera setmana del col·le celebrem la setmana de les cures.
«Cuidar cuidant-nos» l'hem anomenada.

Dilluns tenim cura de les coses, les taules, les cadires, les escales, la pissarra digital i, la meva preferida, la pissarra amb guixos de colors. I netegem l'aula.

Dimarts escrivim una carta a l'alcaldesa per a exigir que en la nostra ciutat es respecte el medi ambient. Reguem l'hort, reciclem els papers i venim caminant, en bici o en cadira de rodes. Què divertida la setmana!

Dimecres toca una cosa molt important, les mascotes. Aquest dia vénen de la protectora d'animals, la «dire» porta la seva gosseta i saludem a l'hàmbster de la garita del conserge. Com de feliços estem quan tenim a prop animals ben cuidats!



Dijous pintem el banc de l'amistat en el pati. Qui s'asseu allà sempre té companyia.
Fem abraçades a qui ho necessita, preguntem si molestem amb la nostra música
i cantem una cançó a qui està trist.

I divendres, el millor dia de la setmana, **em cuido a mi.**

Pense què és el què em fa falta.

Polchi llegeix un llibre d'aventures, Fer mira per la finestra i pensa uns altres
mons, Kriscar es toca el cap fent-se un massatge.

Dissabte i diumenge són el màxim. Cuidem a les persones majors, ajudem en
la neteja, juguem amb els animals, sortim a passejar pel camp i, sobretot,
penso en mi i en la gent a la què estimo.

Cuidar cuidant-nos, què ens fa estimar-nos?



CONTO EL QUE NO M'AGRADA QUE EM FACIN

Després de sopar, Mermel s'asseu al seu sofà fet de palla i a poc a poc s'adorm, aleshores somnia amb un món més respectuós...

Si no m'agrada que em rebreguin les galtes, no ho facis.

Si no vull fer un petó a la veïna, no m'obligues a fer-lo.

Si no m'agraden les cuetes i detesto els monyos,
respecta com vull pentinar-me.

Si no m'agrada que t'apropis massa, separa't de mi.

Si no m'agrada que m'agafis per sorpresa, pregunta'm primer.

Si no vull posar-me faldilles, deixa'm escollir la meva roba.

Ser menut/menuda no és ser menys, és ser petit/petita.

Les teves necessitats no són les meves.

Tu ets tu, jo sóc jo... míra'm, respecta'm.



ELS DITS DELS PEUS

Mermel descobrí l'amor
a través dels dits dels peus.

Quan està amb una amiga
sembla que pels peus li corrin formigues.
Si alguna cosa gustet li fa,
els dits obri sense parar.

Quan Mermel i Kriscar van a abraçar-se,
se li relaxen a tota velocitat.

I si algú li fa tilín
pot volar sense fi.

Els amors són tan variats
com els sabors dels gelats.



cargol de mar

Dins el bosc, Cargol de Mar els va contar la seva història...

—Hola, Cargol de Mar —li deien els seus amiguets.

—Hola, voleu venir a ma casa?

Cargol de Mar organitzava moltes festes dintre de sa casa. Convidava a Cuc-Cuquet, a l'eruga Serafina, al formigot Finot i a la Puça Tulsa.

Cargol de Mar és un cargol que viu a Sebastopol i treu les seves banyes al sol.

Però un dia va deixar de convidar a casa seva, ja no feia festes i no sortia.

I li deien: Cargol de Mar, Cargol de Mar, surt de casa que no estàs sol.

Però Cargol de Mar no volia parlar, el formigot Finot l'amenaçava i li deia:

—De casa teva et trauré i a la teva mare pegaré.

El formigot Finot es ficava a la casa de Cargol de Mar i no el deixava dormir.

El tocava per sota del pijama i ell no volia.



Fins que un bon dia Cargol de Mar se'n va atipar i a Finot li digué **NO**,
a les seves amistats els ho contà, a la seva família li ho contà i a la seva mestra li ho contà,
i en grup anaren a dir-li al formigot Finot:
—**NO** és **NO**. Quina lletra no has entés, la **N** o la **O**?



EL RAP DEL XAS

(La frase «Faig xas i aparec al teu costat» ha sigut extreta de la cançó d'Àlex i Cristina, 1987)

Insults al pati,
marieta, ullerotes, grossa, nan,
faig XAS i APAREC al teu COSTAT.

Crits, burles, rebuigs,
faig XAS i APAREC al teu COSTAT.

Cops, espentes, patacades i arrapades,
faig XAS i APAREC al teu COSTAT.

No hi ha sortida, soledat, temps gelat,
faig XAS i APAREC al teu COSTAT.

Faig XAS, faig XAS, faig XAS, faig XAS.
Jo amb tu, tu amb mi, totes juntes, tots junts, som més.
XASSSSSSS!¹

1. Cantar a ritme de rap.



Fer viu amb son pare, la seva germana major i una gata molt graciosa que juga a menjar-se peixos en la tauleta. Sa mare morí fa poc i, com Mermel ho sap, es queda jugant a la tauleta amb ella, veient fotos de la seva mare. Manela, molt trista, se'n recorda de quan la separaren de sa mare i ompli la tauleta de llàgrimes.

Pitu crida a Mermel des de lluny fent escarafalls amb la mà:

—Mermel, Mermel!

Pitu viu amb la seva mare, el seu pare i amb dos germans que son pare va tenir amb una altra noia.

—Mermel, **per què tu no tens família?**

Mermel mira Manela, quan està amb ella sent la calor de l'estiu en hivern i sap que no està sola.

—Manela és la meva família. Què és per a tu una família?

Piga escolta la conversa menjant meló, viu amb les seves dues germanes majors.

Els seus pares i sa mare viuen en un altre país. A Piga la tingueren mitjançant tècniques de reproducció assistida.

Piga va a contestar i en aquest moment començà a tronar.





BRUUUMMMM, BRUUUMMMM! Ens mullarem!

Sembla que un raig va a caure sobre Mermel, però la burra Manela aconsegueix desviar-lo d'una guitza. Després surt el sol, un arc de Sant Martí comença a aparèixer i els cabells de Manela es torna multicolor.



I Mermel exclama:

—HI HA MOLTES maneres DE SER FAMÍLIA. Quina és la teva?

I catacric catacrac, aquest conte rar i mullat, s'ha acabat.
De moment, el món rar de Mermel toca a la seva fi,
segurament visqui noves aventures i aquestes històries no acaben aquí...

EL món rar DE MERMEL

*En el principi dels contes,
Mermel no tenia cabells, ni forma de cos,
ni color de pell, ni mida definida.
En el principi dels contes, Mermel no tenia, només era.
Fins que un dia decidí inventar-se...*

